

Sygn. akt *XVC 1014/12*

Gdańsk, dnia 17 czerwca 2015 r.

WYROK CZĘŚCIOWY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy w Gdańsku XV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Weronika Klawonn

Protokolant: sekr. sąd. Agnieszka Lubańska

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2015 roku na rozprawie

sprawy z powództwa *T. K.*

przeciwko *Skarbowi Państwa Prokuraturze Rejonowej (...) w G.*

o zapłatę

oddala powództwo powoda *T. K.* w zakresie żądania zapłaty następujących kwot:

- 20196 zł. 60 gr. (dwadzieścia tysięcy sto dziewięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt groszy) – wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwanemu pisma z dnia 9 marca 2015,
- 88100 zł. (osiemdziesiąt osiem tysięcy sto złotych) wraz z ustawowymi odsetkami do dnia doręczenia pozwanemu pisma z dnia 3 grudnia 2014 r.,
- 524412 zł. (pięćset dwadzieścia cztery tysiące czterysta dwanaście złotych) wraz z ustawowymi odsetkami do dnia doręczenia pozwanemu pisma z dnia 3 grudnia 2014 r.

UZASADNIENIE

STANOWISKA STRON

Żądanie powoda T. K. zgłoszone w pozwie

Powód *T. K.* wniósł pozew przeciwko Skarbowi Państwa – Prokuraturze Rejonowej (...) w G., w którym p i e r w o t n i e domagał się zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kwoty 120.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu (3 listopada 2011 roku) do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za zniszczone mienie w postaci jachtu typu (...) będące następstwem zaniechania jego konserwacji w okresie pozostawiania w depozycie sądowym. Jednocześnie powód wniósł o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego żądania powód wskazał, że Prokuratora Rejonowa (...) w G. prowadziła śledztwo w sprawie przywłaszczonego powierzonego mienia w postaci jachtu typu (...) wartości 120 000 zł na szkodę powoda, tj. o czyn z art. 284 § 2 k.k. – przewłaszczenie jachtu typu (...).

Z uwagi na niewłaściwe wykonanie umowy powód nie odebrał przedmiotowego jachtu od zleceniobiorcy, któremu zlecił wykonanie jego remontu. Jednocześnie powód wzywał zleceniobiorcę do naprawienia usterek. W toku prowadzonego postępowania *J. M.* dobrowolnie wskazał miejsce przechowywania jachtu. Łódź została zatrzymana i złożona jako dowód rzeczowy.

W dniu 21 lipca 2003 roku Prokurator zdecydował o umorzeniu śledztwa wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego. Ponadto postanowiono, że jacht do czasu wyjaśnienia uprawnień do odbioru zostanie przechowana za zobowiązaniem u J. G.. Już w tamtym czasie pozwany dopuścił się bezprawności albowiem kwestia własności jachtu nie budziła wątpliwości. Nadto w toku postępowania przygotowawczego J. M. przyznawał, że jacht stanowi własność powoda.

W postanowieniu z dnia 7 września 2004 roku Prokurator zwolnił J. G. z zobowiązania a jacht przekazano do depozytu sądowego, do czasu wyjaśnienia uprawnień do odbioru. Prokurator Prokuratury Okręgowej utrzymał to postanowienie w mocy. Dopiero w kolejnym postanowieniu z dnia 21 maja 2009 roku Sąd Rejonowy (...) w (...) w sprawie XIV Ko 1/05 wezwał powoda do odbioru depozytu w postaci jachtu (...). W dniu 20 października 2010 roku wydano postanowienie, w którym stwierdzono, że nie występują jakiegokolwiek wątpliwości co do prawa własności.

Dokonując odbioru jachtu złożonego do depozytu sądowego stwierdzono, że blisko osiem lat po jego zatrzymaniu nie nadaje się on do użytku, a koszt jego naprawy wielokrotnie przekraczałby jego wartość rynkową i z ekonomicznego punktu widzenia byłaby całkowicie niezasadna. Odpowiedzialność za taki stan rzeczy ponosi organ, który dokonał złożenia jachtu do depozytu sądowego a następnie nie zapewnił właściwego sposobu przechowywania. Nie zapewniono bowiem tego, aby stan rzeczy nie uległ pogorszeniu, a po jego wydaniu podmiotowi uprawnionemu podmiot ten mógł korzystać z rzeczy w takim sposób i w takim zakresie w jakim miało to miejsce w dacie jej zatrzymania. Materiał, z którego wykonany jest jacht, jego gabaryty oraz przeznaczenie są tego rodzaju, że jacht powinien być przechowywany w odpowiednim miejscu, z odpowiednim zabezpieczeniem. W odmiennym wypadku dojdzie do uszkodzeń elementów, wystawienie na działanie warunków atmosferycznych sprawi zaś, że całkowicie uniemożliwione będzie korzystanie z łodzi. Przechowywanie łodzi przez tak długi okres bez wykorzystania informacji specjalistycznych było jedynym czynnikiem, który spowodował utratę przez przedmiot złożony do depozytu sądowego jego własności.

Samo złożenie do depozytu sądowego samo w sobie daje gwarancję należytego przechowania rzeczy. Jeśli zaś takich warunków nie można było zachować, pragmatycznym rozwiązaniem pozostawałaby sprzedaż jachtu, na którą zezwalają przepisy prawa. W przeciwnym razie doszło do szkody w majątku właściciela jachtu.

W dacie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wartość jachtu określono na 120 000 zł, przy czym wartość ta nie przewidywała napraw, które zostały na przedmiotowym jachcie dokonane. Sam zakres działania pozwanego można rozpatrywać dwojako. Po pierwsze przez pryzmat niewłaściwego postępowania i wydawania orzeczeń związanych z prowadzeniem postępowania przygotowawczego, a następnie rozstrzygnięcia o dowodach rzeczowych już po jego umorzeniu. W drugiej zaś płaszczyźnie w pełni zasadne i logiczne jest obiektywne uznanie winy w działaniu pozwanego poprzez niewłaściwe przechowywanie przedmiotu w postaci jachtu i w efekcie powyższego doprowadzenie do jego całkowitej nieprzydatności. Związek przyczynowy nie budzi w niniejszej sprawie wątpliwości. Jest bezpośrednim następstwem działania pozwanego.

Stanowisko pozwanego Skarbu Państwa Prokuratury Rejonowej (...) w G. – odpowiedź na pozew k. 62

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany zgłosił zarzut przedawnienia. Jacht został złożony do depozytu sądowego postanowieniem z dnia 7 września 2004 roku, następnie utrzymanym w mocy postanowieniem z dnia 25 października 2004 roku (prawomocnym w dacie jego wydania). Po tej dacie powód nie był narażony na szkodę wynikającą z działania pozwanego. Ewentualne roszczenia uległy zatem przedawnieniu w 2007 roku albowiem w dacie 7 września 2004 roku powód posiadał wiedzę zarówno co do rzekomej szkody jak i podmiotu zobowiązanego do jej naprawienia.

Pozwany zaprzeczył roszczeniu powoda co do zasady jak i co do wysokości. Powód nie wskazał bowiem przesłanek aktualizujących odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanego. Jednocześnie statio fisci Skarbu Państwa wskazana w pozwie już nie funkcjonuje.

Działania pozwanego nie były bezprawne. Działania podjęte przez pozwanego w toku postępowania karnego dokonane zostały w granicach określonych porządkiem prawnym, pozostawały w zgodzie z obowiązującymi przepisami, były rzeczowe, obiektywne, podjęte z należytą starannością i przez osoby uprawnione. Zgodność z prawem postanowień Prokuratury Rejonowej (...) w G. jest niewątpliwa. W prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową (...) sprawie powstała wątpliwość co do osoby uprawnionej do odbioru wskazanego dowodu rzeczowego. W toku prowadzonego śledztwa wysuwane były kwestie wzajemnych rozliczeń pomiędzy powodem a J. M., który przechowywał jacht jako zabezpieczenie swoich roszczeń.

Złożenie do depozytu sądowego nie oznacza przesądzenia jakichkolwiek praw, bowiem osoby, które uważają się za uprawnione do otrzymania poszczególnych przedmiotów mogą ich dochodzić w trybie powództwa cywilnego, w tym i żądać ustalenia, że są właścicielami tych rzeczy.

Pozwany zaprzeczył, aby w chwili wydania postanowienia z dnia 20 października 2010 roku w sprawie XIV Ko 1/05 Sąd Rejonowy (...) w G. dysponował tym samym materiałem dowodowym, który został zgromadzony w postępowaniu przygotowawczym. Wydanie rozstrzygnięcia zostało poprzedzone wezwaniem wszystkich zainteresowanych do przedłożenia dokumentów potwierdzających ich uprawnienie do odbioru przedmiotowego dowodu rzeczowego oraz wskazania czy występowali oni na drogę cywilną domagając się ustalenia komu przysługuje prawo własności. Wcześniej - w dniu 26 października 2009 roku powód złożył wniosek o wydanie mu jako osobie uprawnionej jachtu, przedkładając na tę okoliczność stosowne dokumenty, w tym decyzję Urzędu Celnego. Inni zainteresowani nie wykazali swojego prawa.

. Strona powodowa nie wykazała także, aby nie zapewniono właściwego przechowywania jachtu i aby winę za ewentualne zaniechania w tym przedmiocie ponosiła Prokuratura Rejonowa (...). Przedmiotowy dowód rzeczowy został złożony w depozycie sądowym.

Powód jako właściciel rzeczy powinien skorzystać ze swoich uprawnień przewidzianych m.in. w art. 222 § 1 k.c.

Powód nie wykazał więc szkody ani związku przyczynowego między szkodą a bezprawnym lub zawinionym działaniem lub zaniechaniem pozwanego. W sprawie nie przedstawiono dowodu wskazującego na stan techniczny jachtu w dacie złożenia do depozytu i w chwili wydania go powodowi.

Niezasadne jest żądanie odsetek ustawowych od daty wskazanej w pozwie albowiem ewentualne odszkodowanie ustalane będzie według cen z daty wydania wyroku uwzględniającego roszczenie powoda – dopiero od tej chwili dłużnik popadnie w opóźnienie.

Stanowisko powoda T. K. wyrażone w piśmie procesowym z dnia 3 września 2012 roku k. 84

W ocenie powoda pozwany nieprawidłowo ustalił okres rzekomego przedawnienia roszczenia. Dopiero w postanowieniu z dnia 21 maja 2009 roku Sąd Rejonowy (...) w (...) wezwał powoda do odbioru przedmiotu złożonego do depozytu sądowego. W dniu 20 października 2010 roku Sąd postanowił o wydaniu rzeczy z depozytu sądowego stwierdzając, że nie występowały jakiegokolwiek wątpliwości co do kwestii prawa własności. W dacie wniesienia pozwu roszczenie nie było jeszcze przedawnione. Nadto stan jachtu ulegał systematycznemu pogorszeniu. Powód nie mógł przewidzieć, że jacht będzie przechowywany w takim stanie, że ulegnie zniszczeniu w takim stopniu.

Powód stanowczo zaoponował przeciwko stanowisku jakoby wyczerpanie kontroli instancyjnej w postępowaniu karnym przekreślało możliwość skutecznego dochodzenia roszczeń odszkodowawczych od Skarbu Państwa.

Wniosek powoda o wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanego R. D. (pismo procesowe z dnia 7 stycznia 2013 roku) oraz argumentacja z tym związana (pismo procesowe z dnia 24 stycznia 2013 roku)

W piśmie procesowym z dnia 7 stycznia 2013 roku powód wniósł o wezwanie R. D. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w G. do wzięcia udziału w sprawie w charakterze pozwanego.

Pierwsze rozszerzenie powództwa (pisma procesowe powoda z dnia 2 oraz 22 grudnia 2014 roku)

Powód zmodyfikował żądanie pozwu w ten sposób, że wniósł o zasądzenie od pozwanych solidarnie na swoją rzecz:

a) kwoty 208 100 zł (równowartość 50 000 Euro wg średniego kursu NBP z dnia 2 grudnia 2014 roku – 4,1620 zł) tytułem odszkodowania za zniszczone mienie w postaci jachtu typu (...) – wraz z ustawowymi odsetkami:

a. od kwoty 120 000 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

b. od kwoty 88 100 zł od dnia doręczenia pozwanym pisma procesowego ze zmianą powództwa – do dnia zapłaty,

b) kwoty 524 412 zł tytułem utraconych korzyści wynikających z możliwości czarterowania jachtu na nabrzeżach Hiszpanii przez okres 14 lat wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia doręczenia pozwanym pisma procesowego ze zmianą powództwa – do dnia zapłaty,

W ocenie powoda wartość rynkowa rzeczzonego jachtu przy założeniu właściwego jego przechowania i konserwacji wynosiłaby ok. 50 000 Euro. Jacht w momencie przekazania do depozytu był po generalnym remoncie przeprowadzonym przez stocznnię specjalizującą się w remontach tego typu jednostek pływających. Łódź była skompletowana i gotowa do żeglugi oraz do transportu na teren Niemiec. Jacht przekazano przedsiębiorstwu (...) w G. w celu położenia pokładu teakowego. W jednostce pływającej zainstalowano nowy komplet żagli marki S. (...). Wszelkie okucia wykonane zostały przez firmę (...), olinowane. Drobny osprzęt, pokrowce itp. zostały zakupione w niemieckiej firmie. W protokole odbioru sporządzonym przez Policję stwierdzono, że jacht był kompletny i gotowy do odbioru.

Jacht (...) jest jachtem klasycznym – ekskluzywnym. Jachty tej klasy startowały jako klasa olimpijska. Jachty są obecnie użytkowane w Szwajcarii, Austrii i w Bawarii. Koszt budowy nowego jachtu wynosi ok. 100 000 Euro.

Elementem wyrządzonej powodowi szkody pozostawały również utracone korzyści. Miesięczny zysk mógłby wynieść 9 000 Euro, przy założeniu czarterowania jachtu na nabrzeżach Hiszpanii. Powód dochodzi zapłaty za czarterowanie za 14 miesięcy przypadających w okresie 14 lat, kiedy powód był pozbawiony prawa korzystania z własności (14 x 9 000 Euro = 126 000 Euro x 4,1620 = 524 412 zł).

Drugie rozszerzenie powództwa (pismo procesowe powoda z dnia 9 marca 2015 roku k. 333)

Powód po raz kolejny zmodyfikował żądanie pozwu w ten sposób, że wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych na swoją rzecz:

a) kwoty 201 196,60 zł tytułem zwrotu kosztów przechowywania w depozycie dowodu rzeczowego w postaci jachtu drewnianego typu (...) w okresie od 1 kwietnia 2012 roku do 30 czerwca 2013 roku wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwanym pisma procesowego ze zmianą powództwa – do dnia zapłaty,

b) kwoty 208 100 zł tytułem odszkodowania za zniszczone mienie w postaci jachtu typu (...) – wraz z ustawowymi odsetkami:

a. od kwoty 120 000 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

- b. od kwoty 88 100 zł od dnia doręczenia pozwanym pisma procesowego ze zmianą powództwa – do dnia zapłaty,
- b) kwoty 524 412 zł tytułem utraconych korzyści wynikających z możliwości czarterowania jachtu na nadbrzeżach Hiszpanii przez okres 14 lat wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia doręczenia pozwanym pisma z dnia 3 grudnia 2014 roku.

Żądanie wskazane w punkcie a powyżej powód uzasadnił tym, że jacht w trakcie przechowywania w depozycie sądowym został całkowicie zniszczony. Za zaistniały stan rzeczy odpowiedzialni są pozwani. Jacht znajdował się w depozycje przeszło osiem lat. Gdy powód uzyskał możliwość odbioru jachtu jego stan wskazywał, że nie nadaje się on do użytku zgodnie z jego przeznaczeniem. Przechowanie było „zdecydowanie niewłaściwe”. W obecnym stanie naprawa jachtu przekraczałaby jego wartość rynkową, byłaby bezzasadna.

Mając na uwadze działania pozwanych, które doprowadziły do zniszczenia jachtu, całkowicie nieuzasadnionym i niezasadnym byłoby obciążanie powoda kosztami przechowania przedmiotowego jachtu.

Stanowisko pozwanego Skarbu Państwa wobec zmodyfikowanego żądania pozwu (k.340)

Pozwany ad. 1 podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie i wniósł o oddalenie powództwa w całości. Jednocześnie podniósł zarzut przedawnienia roszczeń objętych rozszerzonym powództwem (pismo procesowe z dnia 2 grudnia 2014 roku).

Stanowisko powoda zawarte w piśmie z dnia 9 marca 2015 r. k. 362

Powód jako podstawę prawną odpowiedzialności pozwanego Skarbu Państwa wskazał art. 417 § 1 k.c.

Działania pozwanego Skarbu Państwa miały charakter bezprawny dlatego, że:

- pozwany oddał rzecz na przechowanie osobie niespełniającej wymogów stawianych osobie godnej zaufania (J. G. nie posiadał świadomości i możliwości właściwego przechowania jachtu.)
- pomimo ustania z dniem 19 maja 2004 r. przesłanek do stosowania normy art. 231 k.p.k. pozwany nie wydał rzeczy powodowi,
- pozwany wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o likwidacji depozytów nie poniósł kosztów utrzymania rzeczy w należyтым stanie ograniczając się jedynie do pokrywania opłat,
- pomimo monitów ze strony powoda i M. M. (1) nie podjął działań zmierzających do zmiany przechowawcy na osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje.

Powód zakwestionował podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia. Powód dochodzi szkody powstałej z jednego zdarzenia, z zgłoszone przez niego modyfikacje roszczenia dotyczyły jedynie wysokości owej szkody, przy czym o stanie jachtu tj. o szkodzie powód dowiedział się w 2011 r. nie znając wtedy pełnych jej rozmiarów, gdyż te ujawnił dopiero biegły w niniejszym postępowaniu.

Stanowisko pozwanego Skarbu Państwa zawarte w piśmie z dnia 4 maja 2015 r. k. 391.

Pozwany podtrzymał zgłoszony zarzut przedawnienia roszczenia. Powód wywodzi swoje roszczenia z działania pozwanego polegającego na nienależyтым zapieczeniu jachtu na które wskazywał w piśmie skierowanym do Prokuratury z dnia 28 sierpnia 2003r. zatem już w 2003 r. powód miał wiedzę o przedmiocie istnienia rzekomej szkody, jak i osoby odpowiedzialnej – w jego ocenie- za jej naprawienie. Rozpoczęcie biegu przedawnienia wiąże się z powzięciem przez poszkodowanego wiadomości o szkodzie i o osobie zobowiązanej do jej naprawienia, a nie o zakresie szkody, czy o trwałości jej następstw. Brak możliwości oceny rozmiaru szkody nie uzasadnia zwłoki we wniesieniu powództwa.

Na rozprawie w dniu 17 czerwca 2015 r. powód cofnął pozew wobec R. D., w związku z tym Sąd umorzył w tym zakresie postępowanie,

PODSTAWA FAKTYCZNA WYROKU CZĘŚCIOWEGO

Prokuratura Rejonowa (...) w G. prowadziła postępowanie przygotowawcze w sprawie z zawiadomienia o podejrzeniu przestępstwa złożonego przez powoda w piśmie z dnia 28 grudnia 2001 roku. W piśmie tym powód, zamieszkały w Niemczech wskazał, że M. M. (1) i J. F. nie dotrzymali umowy związanej z remontem jachtu stanowiącego własność powoda, pobrali zaliczki pieniężne w wysokości 11 000 zł oraz przywłaszczyli jacht żaglowy typu (...) o wartości rynkowej 40 000 zł. Do zawiadomienia powód dołączył dokumenty stwierdzające prawo własności jachtu jak również potwierdzone przez świadków pobranie zaliczek, korespondencję w sprawie jachtu. (K. 3-29 kat Ds. 2391/03)

Początkowo Prokuratura Rejonowa odmówiła wszczęcia dochodzenia w sprawie. (K. 36 akt Ds. 2391/03)

Powód ponownie złożył zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa – tym razem zawiadomienie zostało złożone ustnie do protokołu w dniu 27 marca 2003 roku. Powód wskazał wartość jachtu w kwocie 120 000 zł. Przywłaszczenie własności miało nastąpić w okresie od 1999 roku do 2003 roku. Powód zażądał ścigania podejrzanych. (k. 40 akt Ds. 2391/03)

Po przesłuchaniu powoda w charakterze świadka Prokurator Prokuratury Rejonowej (...) wydał w dniu 17 kwietnia 2003 roku postanowienie o wszczęciu dochodzenia w sprawie o przestępstwo z art. 284 § 2 k.k. (k. 46) zarządzono o powierzeniu dochodzenia Policji. (k. 47)

Od 4 lipca 2003 roku w związku ze zmianą przepisów kodeksu postępowania karnego postępowanie przygotowawcze przyjęło formę śledztwa Prowadzenie śledztwa w całości powierzono Policji. (k. 65)

W dniu 4 lipca 2003 roku wydane zostało postanowienie o zażądaniu od M. M. (1) wydania rzeczy mogących stanowić dowód w sprawie w postaci jachtu żaglowego typu (...) należącego do T. K., dokumentacji związanej z powierzeniem łodzi do naprawy, a w razie odmowy zażądano przeprowadzenia. Nadto postanowiono o dokonaniu przeszukania pomieszczeń, terenu prowadzenia działalności gospodarczej przez M. M. (1) w G.. (k. 66)

W dniu 8 lipca 2003 roku dokonano oględzin jachtu. Jacht znajdował się na posesji prywatnej w B. w naturalnych warunkach, na zewnątrz. Nie stwierdzono widocznych uszkodzeń. (k. 74) Jacht został zatrzymany. (k. 75) Tego samego dnia jacht oddano na przechowanie J. G., synowi Z. i B., zamieszkałemu w G.. (k. 78) Kolejnego dnia Policja wydała postanowienie o uznaniu jachtu za dowód rzeczowy, zaewidencjonowano pod nr (...) . (k. 81). Zarządzono przechowywanie jachtu na Parkingu Strzeżonym (...).

Prokuratura Rejonowa (...) w G. w postanowieniu z dnia 21 lipca 2003 roku umorzyła śledztwo w sprawie dokonanego w nieustalonym czasie jednak nie wcześniej niż 26 lutego 1999 roku w G. przywłaszczenia powierzonego mienia w postaci jachtu wartości 120 000 zł na szkodę powoda wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego. W ocenie Prokuratora J. M. korzystał bowiem z prawa zatrzymania rzeczy z uwagi na brak wzajemnego rozliczenia wykonanych prac remontowych. W pkt. II postanowienie orzeczono tym, aby dowody rzeczowe w postaci jachtu typu (...) do czasu wyjaśnienia uprawnień odbioru rzeczy przechowywać za zobowiązaniem u J. g.. (k. 85, k. 98) Postanowienie zostało doręczone J. G. w drodze awizo.

Na powyższe postanowienie złożył zażalenie J. G. wskazując, że jednostronnie powierzono mu jacht do przechowywania, nie zapewniając na cen cel niczego.(k.94) Jednocześnie w dniu 22 sierpnia 2003 r. J. G. złożył wniosek o zwolnienie go z obowiązku przechowywania rzeczy (k. 96).

Prokurator odmówił przyjęcia zażalenia J. G. jako wniesionego przez osobę nieuprawnioną. (k.102)

W piśmie z dnia 3 sierpnia 2004 r. skierowanym do Prokuratury Rejonowej powód T. K. zwrócił się o zwrot jachtu, powołując się na prawo własności. Wskazał także, że z uwagi na sytuację finansową pana M. nie będzie wnosił pozwu.

Podniósł, że J. G. jako przechowawca jachtu jest osobą niegodną zaufania. (k105). Pismo to stanowiło także zażalenie na postanowienie z dnia 21 lipca 2003 r.

Postanowieniem z dnia 19 maja 2004 r. Sąd Rejonowy w Gdańsku nie uwzględnił zażalenia powoda i zaskarżone postanowienie z dnia 21 lipca 2003 r. utrzymał w mocy. (k. 128)

W tym stanie sprawy powód w piśmie z dnia 1 czerwca 2004 roku wniósł o wydanie postanowienia o zwrocie dowodu rzeczowego. Analogiczny wniosek złożył również M. M. (1). (k. 130,133)

W swoim piśmie M. M. (1) podtrzymywał, że jacht miał stanowić zabezpieczenie zapłaty za wykonaną usługę. W owym czasie w ocenie M. M. (1) jacht nie był zaś odpowiednio zabezpieczony i niszczył się, tracił na wartości.

Prokuratura Rejonowa (...) w dniu 7 września 2004 roku wydała postanowienie o zmianie pierwotnego postanowienia w przedmiocie dowodów rzeczowych w ten sposób, że zwolniono J. G. z zobowiązania. Jacht od tej pory złożono do depozytu sądowego do czasu wyjaśnienia uprawnienia do odbioru. (k. 139) Zażalenie powoda na powyższe postanowienie okazało się bezskuteczne. Postanowieniem z dnia 25 października 2004 r. Prokurator Prokuratury Okresowej nie uwzględnił zażalenia powoda. W uzasadnieniu wskazano, że osoby które czują się uprawnione do odbioru jachtu mogą dochodzić swoich roszczeń w drodze powództwa cywilnego. (k. 153)

W dniu 2 grudnia 2004 roku dokonano oględzin jachtu, który znajdowała się ówczasie na posesji w R., na zewnątrz, na drewnianych stojakach. Jacht zabrano na parking strzeżony. Dalsze przechowanie w depozycie sądowym zlecono (...) Parking (...). (k. 155-164)

Dowód: dokumenty zgromadzone w aktach postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej (...) w G. sygn. akt 1 Ds. 2391/03 (numery kart w nawiasach);

Postanowienie z dnia 7 września 2003 r. o złożeniu do depozytu sądowego przedstawiono Sądowi Rejonowemu w (...) w dniu 6 grudnia 2004r. Zarejestrowano sprawę XIV Ko1/05 z wniosku o przyjęcie dowodu do depozytu sądowego. Do dyspozycji Sądu Rejonowego w G. przekazano także dowód rzeczowy - jacht. (pismo k. 24 akt XIV Ko 1/05)

Zarządzeniem z dnia 14 marca 2005 r. zwrócono się o przeholowanie jachtu na parking (...) przy ul. (...) w G.. (k. 29) Pokwitowanie przejścia jachtu do depozytu sądowego nastąpiło z dniem 11 kwietnia 2005 r. (k53)

Od tego czasu cyklicznie Sąd Rejonowy (...) w G. (...) w sprawie XIV Ko 1/05 wydawał postanowienia o przyznaniu stosowych kwot jako kosztów poniesionych na parkowanie jachtu. W międzyczasie tj. z dniem 3 sierpnia 2005 r. doszło do zmiany przedsiębiorcy, któremu powierzono przechowanie ((...) R. D. w G.). (k., 96, 165-171)

Pismem z dnia 2 lipca 2008 r. Sąd zwrócił się do Prokuratury Rejonowej (...) w G. o udzielenie informacji, czy wyjaśniły się uprawnienia do odbioru jachtu (...). (k. 89). Stosowną odpowiedź Sąd otrzymał w piśmie z dnia 8 kwietnia 2009 r. (k. 107)

W postanowieniu z dnia 21 maja 2009 roku wydanym na posiedzeniu Sąd Rejonowy (...) w Gdańsku wezwał do odbioru depozytu w postaci jachtu typu (...) zapisanego w wykazie dowodów pod poz. (...), przechowywanego w magazynie na Parkingu (...) R. D. poprzez jego wywieszenie na tablicy informacyjnej w siedzibie wzywającej na okres sześciu miesięcy (k. 129)

Powód w dniu 1 czerwca 2009 r. wywiódł zażalenie na powyższe postanowienie(k. 124) . Okazało się ono bezskuteczne. (k. 145)

W piśmie z dnia 26 października 2009 roku powód zwrócił się o wydanie jachtu typu (...). Do pisma dołączył dokumenty potwierdzające jego prawo własności – umowę kupna sprzedaży, decyzję Urzędu Celnego, dowód zakupu decyzji podłodziowej, decyzję Urzędu Celnego w sprawie przyczepy, rachunki za żagle, rachunek za pokrowiec jachtowy. (k. 155)

W zarządzeniu z dnia 27 listopada 2009 roku Sąd Rejonowy (...) wezwał osoby, które rościły sobie prawo własności jachtu do złożenia w terminie siedmiu dni oświadczeń, czy występowały one na drogę sądową cywilną z żądaniem ustalenia, że to im przysługuje prawo własności. (k. 163) Powód w odpowiedzi na powyższe zarządzenie kategorycznie stwierdził, że przysługuje jemu udokumentowane prawo własności jachtu, działania innych osób naruszają zaś jego interes majątkowy. (k. 176)

Sąd Rejonowy (...) w G. wciąż dążył do ustalenia komu przysługuje prawo do posiadania (odebrania) przedmiotowego jachtu, zwracał się w tym celu z zapytaniem do Prokuratury oraz osób zainteresowanych. Zwrócono się o wywiad policyjny odnośnie J. M. do Komendy (...) Policji w Ż.. Wydawane były kolejne postanowienia o przyznaniu stosownych kwot (...) R. D., bezskutecznie wyznaczano kolejne posiedzenia, na które wzywano osoby zainteresowane. (k. 187 i nast.)

Ostatecznie w dniu 20 października 2010 roku wydane zostało postanowienie o wydaniu z depozytu sądowego powodowi dowodu rzeczowego w postaci jachtu przechowywanego na parkingu R. D. w G.. W uzasadnieniu wskazano m.in., że powód we wniosku z dnia 26 października 2009 roku należycie wykazał prawo własności jachtu albowiem dołączył umowę sprzedaży z dnia 8 czerwca 1993 roku, decyzję Urzędu Celnego. Pozostali zainteresowani w sprawie nie wykazali zaś jakoby posiadali tytuł prawny do jachtu. (k. 337 oraz 355 i nast.)

R. D. w piśmie z dnia 21 października 2010 roku złożonym do akt postępowania XIV Ko 1/05 poinformował, że stan techniczny jachtu nadaje się jedynie na przetransportowanie na wysypisko śmieci. Zadeklarował możliwość wykonania usługi transportowej. (k. 349)

W kolejnych pismach z dnia 4 lutego oraz 6 czerwca 2011 roku, 9 stycznia 2012 roku R. D. poinformował Sąd, że jacht wciąż znajduje się na parkingu stanowiącym jego własność. Z uwagi na powyższe Sąd ponaglił powoda do odbioru przedmiotu depozytu. (k. 361-379)

W postanowieniu z dnia 27 sierpnia 2012 roku Sąd Rejonowy (...) w (...) tymczasowo wypłacił ze Skarbu Państwa na rzecz R. D. kolejną kwotę tytułem kosztów przechowania jachtu za okres do 31 marca 2012 roku. W punkcie 2 sentencji postanowienia kosztami przechowania jachtu w łącznej kwocie 14 391 zł obciążono powoda. k. 440 Zażalenie powoda od powyższego postanowienia okazało się bezskuteczne. K. 453

Dowód: dokumenty zgromadzone w aktach postępowania Sądu Rejonowego (...) w G.o sygn. akt XIV Ko 1/05 (numery kart w nawiasach);

4 kwietnia 2011 roku na zlecenie powoda mgr inż. R. W. sporządził ocenę stanu technicznego jachtu oraz oszacowanie wartości jednostki. Ocena została poprzedzona przeprowadzonymi w dniu 29 marca 2011 r. oględzinami jachtu znajdującego się ówczesnie na parkingu strzeżonym przy ul. (...) w G.. Autor opinii wskazał, że jacht znajdował się w stanie zniszczonym wskutek działania warunków atmosferycznych, bez wyposażenia. Ze względu na duży stopień zniszczenia w ocenie autora opinii jacht nie przedstawiał żadnej wartości. Remont kadłuba jachtu oraz jego odtworzenie kosztowałyby tyle, co koszt nowej jednostki. Koszt używanego jachtu tego typu wahał się zaś w granicach od 60 000 do 140 000 zł. Jacht nie nadawał się w ocenie autora opinii do transportu. Opinia została uzupełniona dokumentacją fotograficzną.

Dowód: opinia prywatna k. 90-92;

OCENA DOWODÓW

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach postępowania przygotowawczego (Ds. 2391/03 oraz sądowego (XIV Ko1/05). Odzwierciedlają one przebieg postępowania oraz stanowisko powoda w nich zajmowane.

W ocenie Sądu jest to materiał dostateczny dla rozstrzygnięcia o zarzucie przedawnienia roszczenia powoda związanego z podejmowanymi działaniami organów Skarbu Państwa.

PODSTAWA PRAWNA WYROKU CZĘŚCIOWEGO

Przesłanki wydania wyroku częściowego.

Zgodnie z art. 317 k.p.c. Sąd może wydać wyrok częściowy jeżeli nadaje się do rozstrzygnięcia tylko część żądania lub niektóre z żądań pozwu.

Powód T. K. zgłosił żądanie zapłaty odszkodowania, na które składają się kwoty związane ze szkodą odpowiadającą różnego rodzaju uszczerbkom- utraty wartości jachtu, utraty oczekiwanych pożytków cywilnych z czarterowania jachtu, koniecznością poniesienia kosztów przechowywania jachtu w depozycie sądowym.

Pozwany zgłosił natomiast zarzut przedawnienia roszczeń. Z uwagi na to, że uznanie zarzutu przedawnienia za skuteczny niweczy możliwość nakazania spełnienia świadczenia w wyroku sądowym, co czyni zbędnym prowadzenie postępowania dowodowego co do okoliczności uzasadniających spełnienie przesłanek roszczenia odszkodowawczego, uzasadnionym jest rozpoznanie zarzutu w pierwszej kolejności. Sąd ustalił, że roszczenie odszkodowawcze związane z niektórymi szkodami w majątku powoda uległo przedawnieniu, zaś w odniesieniu do innych nie.

Poza tym żądanie odszkodowania z tytułu obowiązku poniesienia kosztów przechowywania jachtu w świetle okoliczności przedstawionych przez powoda było oczywiście bezzasadne, co nie wymagało postępowania dowodowego.

W związku z tym zachodziła możliwość i uzasadniona ekonomią procesu potrzeba wydania wyroku częściowego.

Przedawnienie

Odpowiedzialność odszkodowawcza Skarbu Państwa oparta na dyspozycji art. 417 k.c. ma charakter odpowiedzialności deliktowej.

Przedawnienie roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym podlega odrębnemu reżimowi niż przedawnienie roszczeń majątkowych na zasadach ogólnych. Kwestię tę reguluje obecnie art. 442¹ k.c. , którego brzmienie jest następujące:

§ 1 Roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem trzech lat od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten i nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę.

§ 2 . Jeżeli szkoda wynikła ze zbrodni lub występku, roszczenie o naprawienie szkody ulega przedawnieniu z upływem lat dwudziestu od dnia popełnienia przestępstwa bez względu na to, kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia.

§ 3. W razie wyrządzenia szkody na osobie, przedawnienie nie może się skończyć wcześniej niż z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia.

§4. Przedawnienie roszczeń osoby małoletniej naprawienie szkody na osobie nie może skończyć się wcześniej niż z upływem lat dwóch od dnia uzyskania przez nią pełnoletności.

Cytowany przepis został wprowadzony w dniu 10 sierpnia 2007 r. ustawą z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy –Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 80, poz.538). Zgodnie z art. 2 tej ustawy do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie ustawy a według przepisów dotychczasowych jeszcze nie przedawnionych , stosuje się przepisy 442¹k.c.

Przepis ten został pozytywnie zweryfikowany przez Trybunał Konstytucyjny w wydanym na skutek pytania prawnego w sprawie P 46/09.

Tak więc w razie powstania roszczenia przed dniem 10 sierpnia 2007 r. w pierwszej kolejności należy ustalić, czy nie doszło do jego przedawnienia na podstawie regulacji dotychczasowych.

Przepis art. 442 § 1 k.c. stanowił, że roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże w każdym wypadku roszczenie przedawnia się z upływem lat dziesięciu, od dnia, w którym wystąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. W myśl § 2 jeżeli szkoda wynika ze zbrodni lub występku, roszczenie o naprawienie szkody ulega przedawnieniu z upływem lat dziesięciu od dnia popełnienia przestępstwa bez względu na to, kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia.

Dla rozstrzygnięcia zatem o zarzucie przedawnienia istotne jest zatem ustalenie, kiedy powód dowiedział się o szkodzie oraz osobie zobowiązanej do jej naprawienia oraz czy pozew został złożony przed upływem trzyletniego okresu przedawnienia.

Żądanie zapłaty odszkodowania za utratę wartości jachtu w kwocie 208100 zł.

Jak ustalono po wydaniu postanowienia z dnia 20 października 2010 r. na podstawie pełnomocnictwa powoda J. W. w dniu 29 marca 2011 r. przeprowadził oględziny jachtu i następnie sporządził w dniu 4 kwietnia 2011 r. opinię dotyczącą jego stanu. To jest zdaniem Sadu moment z którym należy łączyć dowiedzenie się powoda o szkodzie w postaci damnum emergens - odpowiadającej utracie wartości przez jacht. Dopiero bowiem z tym momentem powód dowiedział się, że szkoda rzeczywiście nastąpiła. Wówczas powód dowiedział się o stanie jachtu. Bez znaczenia pozostaje okoliczność, że rozmiar szkody (obniżenie wartości jachtu) zostały ustalone później. Istotny jest bowiem moment dowiedzenia się o szkodzie, nie zaś o jej rozmiarach.

Nie można jednak łączyć początku biegu przedawnienia, jak chce pozwany, z wydaniem postanowienia z dnia 7 września 2004 r. o złożeniu przedmiotu do depozytu sądowego. Z momentem doręczenia tego postanowienia powód jedynie miał wiedzę co do tego, że jacht nie zostanie mu wydany, nie będzie przechowywany u J. G., lecz w depozycie sądowym. Powód nie miał źródła wiedzy co do warunków w jakich jacht będzie przechowywany, ani też czy z zawiązku z tym nastąpi utrata wartości jachtu.

Wcześniejsza świadomość powoda co do tego, że jacht jest wadliwie przechowywany dotyczyła okresu przechowywania u J. G., który zakończył się w grudniu 2004 r. Poza tym świadomość powoda sięgała tylko samej wadliwości (nieodpowiednich warunków) przechowania, nie zaś wyrządzonej tym stanem szkody.

Bieg przedawnienia roszczenia odszkodowawczego w zakresie utraty wartości jachtu rozpoczął się więc 30 marca 2011 r. i upłynął 30 marca 2014 r.

Przed upływem terminu przedawnienia powód skutecznie wniósł pozew w zakresie żądania zapłaty kwoty 120000 zł., co skutkowało, zgodnie z art. 123 §1 k.p.c. przerwaniem biegu przedawnienia. W tym zakresie roszczenie powoda przedawnione nie jest.

Natomiast w zakresie żądania zapłaty kwoty 88100 zł. zgłoszonego pismem z dnia 2 grudnia 2014 r. roszczenie uległo przedawnieniu i jako takie nie może być skutecznie dochodzone przed sądem. W tym zakresie Sad powództwo oddalił.

Żądanie zapłaty kwoty 524412 zł. tytułem utraconych korzyści.

W ocenie Sądu o tym, że powód nie może na skutek działań Skarbu Państwa czarterować jachtu dowiedział się już z momentem wydania, postanowienia z dnia 19 maja 2004 r., odmawiającego uwzględnienia zażalenia powoda na odmowę wydania jachtu.

Nie ma przy tym znaczenia, że wyliczenie przez powoda wartości szkody w postaci utraconych korzyści ma charakter narastający w czasie. Nie jest bowiem istotne ustalenie rozmiaru szkody, lecz powzięcie informacji o szkodzie.

Przedawnienie roszczenia powoda w tym zakresie nastąpiło z dniem 19 maja 2007 r.

Powód wniósł pozew o zapłatę odszkodowania w tym zakresie po upływie terminu przedawnienia, dlatego też, na mocy powołanych wyżej przepisów powództwo należało oddalić.

Żądanie zapłaty kwoty 20196 zł. 60 gr. tytułem zwrotu kosztów przechowywania jachtu.

W ocenie Sądu żądanie powoda w tym zakresie jest oczywiście bezzasadne. O obciążeniu powoda kosztami przechowywania jachtu w kwocie 12.300 zł. w okresie po uprawomocnieniu się postanowienia z dnia 20 października 2010 r. w sprawie XVI Ko tj. od 18 listopada 2010 r. do 31 marca 2012 r. orzekł Sąd Rejonowy (...) w G. postanowieniem z dnia 27 sierpnia 2008 r. Postanowienie to zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w G. z dnia 17 września 2012r.

Powód nie wykazał, ani też nie zawniósł dowodów na okoliczność tego, że kwota obciążenia była większa, ani też że dokonał jej zapłaty.

Poza tym kwestia obowiązku poniesienia tych kosztów została przesądzona prawomocnym orzeczeniem Sądu na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o likwidacji niepodjętych depozytów. Orzeczenie to nie może podlegać weryfikacji Sądu w postępowaniu o zapłatę odszkodowania(art. 417 § 2 k.c.).

Mając powyższe na uwadze i w tym zakresie Sąd powództwo oddalił.